

**Skraćeni izvještaj o provedbi projekta
Praćenje postupanja policijskih službenika Ministarstva unutarnjih poslova RH u području
nezakonitih migracija i azila
(Border monitoring) u 2018. godini**

U 2018. godini projekt „Praćenje postupanja policijskih službenika Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske u području nezakonitih migracija i azila“ (dalje: Projekt) izvodio se na temelju Protokola o izvođenju projekta (Protokol), potpisanog u prosincu 2017. godine od strane Ministarstva unutarnjih poslova (MUP), Hrvatskog pravnog centra (HPC) i UNHCR-a Hrvatska. Protokol je sklopljen na temelju tripartitnog Sporazuma o međusobnoj suradnji u pružanju podrške za pristup teritoriju i postupku za odobravanje zaštite osobama koje traže zaštitu na području Republike Hrvatske iz 2012. godine. Projektom je upravljao Savjetodavni odbor sastavljen od predstavnika iz svake od tri partnerske organizacije. Troškove izvođenja aktivnosti promatranja snosio je UNHCR.

Prema Protokolu, aktivnost praćenja postupanja policijskih službenika bila je usmjerena na postupanje policijskih službenika prema strancima u postupku povratka i tražiteljima međunarodne zaštite.

Projekt je sadržajno uključivao uvid u spise o postupanju prema strancima, potencijalnim tražiteljima međunarodne zaštite u ustrojstvenim jedinicama MUP-a nadležnim za nadzor državne granice i postupanje prema strancima, radi uvida u mogućnost pristupa postupku odobrenja međunarodne zaštite, te intervjuiranje tražitelja međunarodne zaštite nakon smještaja u prihvatilišta.

GLAVNE AKTIVNOSTI

Praćenje postupanja policijskih službenika: UNHCR i pravnice HPC-a obavili su ukupno 13 promatranja postupanja policijskih službenika za nezakonite migracije, pet u Policijskoj upravi (PU) zagrebačkoj, tri u PU krapinsko-zagorskoj, dva u PU brodsko-posavskoj, jedan u PU vukovarsko-srijemskoj i dva *ad hoc* promatranja (policijske postaje Slunj i Korenica).

Jačanje kapaciteta: Kako bi se unaprijedilo znanje policijskih službenika za nezakonite migracije, UNHCR, MUP i HPC organizirali su četiri jednodnevne radionice o međunarodnoj zaštiti i odgovarajućim međunarodnim, europskim i nacionalnim standardima, za 75 policijskih službenika u tri policijske uprave. Dvije radionice održane su na Policijskoj akademiji u Zagrebu te po jedna u tranzitno-prihvatnim centrima u Trilju i Tovarniku.

Intervjui: U Prihvatilištu za tražitelje međunarodne zaštite u Zagrebu, djelatnici UNHCR-a proveli su 24 intervjua s ukupno 37 tražitelja međunarodne zaštite o pristupu sustavu međunarodne zaštite u RH.

GLAVNI NALAZI I PREPORUKE

Provedba projekta potvrdila je uspješnu i dugotrajnu suradnju tri partnera te predstavlja dobar primjer partnerstva između javnog i civilnog sektora i međunarodnih organizacija. Omogućavanjem uvida u spise o postupanju prema strancima, potencijalnim tražiteljima međunarodne zaštite, MUP je nastavio s dobrom praksom u primjeni načela transparentnosti.

Tijekom provedbe Projekta, identificirani su sljedeći problemi na koje je ukazano MUP-u:

Provođenje postupka bez prevoditelja na jeziku za koji se opravdano smatra da ga pojedinci razumiju i na kojem su sposobni komunicirati:

Pregledavanjem spisa te temeljem iskaza intervjuiranih tražitelja, uočeno je da se postupak u pojedinim slučajevima vodi bez korištenja prevoditelja, na engleskom jeziku.

Nužno je osigurati da policijski službenici imaju mogućnost korištenja prevoditelja u svim policijskim upravama/postajama.

Potencijalno neprepoznavanje izražavanja namjere za međunarodnu zaštitu

U pojedinim slučajevima, podaci iz spisa upućuju da namjere stranaca za traženjem međunarodne zaštite nisu bile prepoznate.

Nužno je osigurati da policijski službenici mogu prepoznati namjeru i kada bi se iz ponašanja stranca i okolnosti slučaja moglo zaključiti da se radi o iskazivanju namjere za traženjem međunarodne zaštite.

Imenovanje skrbnika djeci bez pratnje iz grupe s kojom djeca putuju

U pojedinim slučajevima, podaci iz spisa upućuju na praksu imenovanja skrbnika djeci iz grupe osoba s kojima je dijete putovalo.

Iako imenovanje skrbnika nije predmet promatranja jer ulazi u nadležnost centara za socijalnu skrb, navedena praksa može imati utjecaja na daljna postupanja iz nadležnosti policije (vraćanje).

Ograničenja slobode kretanja ranjivim skupinama stranaca

U pojedinim slučajevima, podaci iz spisa upućuju na to da je sloboda kretanja bila ograničena ranjivim skupinama stranaca smještajem u prihvatne centre za strance.

Ograničenje kretanja ranjivih osoba smještajem u prihvatne centre za strance treba primjenjivati samo iznimno, ako su ispunjeni zakonski uvjeti i na najkraće potrebno vrijeme, uz uvjet da je napravljena individualna procjena i da nisu mogle biti primjenjene blaže mjere.

Identični zapisnici o izjavama za grupe stranaca

U pojedinim slučajevima, spisi koji su obuhvaćali grupu većeg broja migranata sadrže identične izjave stranaca čime se dovodi u pitanje točnost i vjerodostojnost njihovih izjava.